

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

"Samoborski list" izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4—, na po godine
K 2—, a na četvrt godine K 1—. S poštom stoji 48 filira
na godinu više, a u Ameriku K 140 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici broj 22, a upravljanje
u "Samoborskoj tiskari" S Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petibni redak u redak-
cijskom dijelu po 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglase, koji
se više puta uvrštuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu "Samob. lista".
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 1. svibnja 1906.

BROJ 9.

K otvorenju lječilišta.

Danas se otvara u Samoboru novo-podignuto lječilište za fizikalnu terapiju.

Poslije mnogih borba, nakon teških žrtvi i velikih npora stoji ono danas napokon potpuno, ponosno, puno najlepše harmonije, sakrivajući u sebi dragocjenu zbirku svih mogućih modernih pomagala za liječenje bolesnoga ljudstva. Okruženo je najobilnijim blagom prirodnih ljepota, te se boljega i zgodnjeg mesta za lječilište zbilja i ne može pomisliti. Ovdje tiha i mirna dolina, zaštićena najpomnije od vjetra i prenale promjene u topolini, onda blizina bistrog i brzog potoka Gradne, u sredini Samobora, ondje pak neposredna blizina naših idejalnih šetališta, Anina perivoja i Rudarske drage. Osnivači lječilišta, doktor Juratović i Mirko Kleščić, dobro su shvatili znamenitost Samobora za klimatičko lječilište i ljetovalište, bistro su prosudili njegov budući razvitak, te su zajedničkim silama — jedan svojim opsežnim stručnim znanjem, drugi rijetkom vještina i poznatim svojim ukusom — uredili ovo uzorno lječilište. Ono će ne samo potpuno ispunjavati svoje dužnosti, već će služiti i kao uredi Samoboru, te je u jednom i drugom svojstvu našlo na općenito priznanje, napose pak na priznanje zbora lječnika kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Lječilište je uredeno elegantno i ukusno, te je snabdjeveno sa svima najmodernijim spremama za fizikalno liječenje. Ono je u tom svojstvu prvi takav zavod ne samo u našoj domovini, već i na slovenskom jugu. Uz liječenje vodom postoji i liječenje elektricitetom, vrućim zrakom,

parom, ugljičnom kiselinom, fangom, gimnastikom, dijetom, zračenjem, sunčanjem, grožđem i načinom života.

U zavodu je namješteno vrsno tehničko osoblje, te uz lječnika, doktora Juratovića, koji se navlastito posvetio fizikalnoj terapiji, djeluju još sile, koje su svršile nauke na prvoj školi te vrste, na klinici profesora Winternitza u Beču. Tako će mnogi i mnogi bolesnik iz bliza idaleka naći u zavodu uspješnoga lijeka, napose pak ljudi, koji boluju na teškim i dugotrajnim bolestima živaca, pluće, srca, crijeva i želuca, bubrega i drugih organa.

S lječilištem stoji u savezu hotel i pension, koji je ljetos s velikim troškom podigla gospoda Vjera pl. Sauer. Hotel se nalazi u srcu Samobora, potpuno je odijeljen i leži na podnožju Anina perivoja, sav je u zelenilu, te je posebnim, tihim i ugodnim, putem spojen s hydropatičkim zavodom. Upravo zamjernim ukusom i velikim komfortom uredeno je u svemu sedamnaest prostorih, zračnih, svjetlih soba s jedno 40 kreveta. Ovdje je poskrbljeno i za ostale udobnosti gostova, te osim blagovaonice postoji još soba za konverzaciju, za pušenje, a sve je uredeno jednakom elegancijom. Naiveća pažnja daje se hrani, te je osim obične mješovite uvedena još vegetabilna i hrana za diabetičare, a sve se nalazi pod lječničkom kontrolom. Gospoda pl. Sauer uveličala je ovdje sav svoj mar, žrtvovala znamenitu svetu na uredenje, te time pokazala vrli svoj patriotizam i jasno očitovala, da joj je na srcu samo procvat Samobora.

S ovim lječilištem stupa Samobor u novu fazu svojega života i razvijta. Ono ne samo da će mu podijeliti faktični značaj lječilišta, nego će mu dati i svjetski glas, te će time privući

goste iz svih krajeva. Tako će se ne samo dignuti općenita privreda, nego i otvoriti novi izvori zarade. To pak stoji koliko do samoborske općine, toliko i do svakoga pojedinca, da pravo shvate razvitak, da ne propuštaju zgodne prilike, da pokroče naprednim duhom i da se prilagode odnošajima.

Ne sumnjamo ni najmanje da će i Samobor poput drugih sličnih mesta od svoje strane rado sve učiniti, kako bi bio boravak lječilišnim i ljetovališnim gostovima u njem ne samo koristan, nego i u svakom pogledu ugodan. Milo i ljužabno susretanje osvaja svačije srce, pa ako je i istina, da bolesnik mora da potraži lijeka u lječilištu, opet stoji i to, da će on dvostruko radje pohrliti ovamo, ako se osjeća kao kod kuće, ako se prirodne krasote harmonično podupiru s prijaznošću i susretljivošću domaćih ljudi. Ovakav lijepi sklad osobito povoljuje duševnom raspoloženju i zdrava čovjeka, a koliko više vrijedi za one, kojima treba zdravija i oporavljena.

S otvorenjem ovoga lječilišta otvorit će se novi izvor privrede znatnom dijelu našega građanstva. Ali da se ovo vrelo privredno mogne s vremenom doista potpuno razviti i ojačati, stoji u prvom redu de samoga građanstva: bude li ono znalo svoje tražbine svagda držati u granicama umjerenosti i pravednosti, bude li ono kupališne gostove smatralo gostovima svoga zavijaja, te im u svem išlo na ruku, onda će ovakim svojim postupkom neosporno utri put bržemu i boljem razvitku naših privrednih prilika. Nekoč je Samobor nadaleko slavio sa svoga gostoprinstva, a mi smo uvjereni, da ni današnji naraštaj ne će u tome zaostati za svojim djeđovima, to manje, kad može odatle crpiti još i koristi.

LISAK.
Dojam prirode.

Napisao dr. Branimir Lj. Vadić.

Nema čovjeka, kojemu ne bi priroda imala nešto ugodno da kaže. Možda to ljudi, koji rade rukom, koji su vazdu zapošleni u prirodi, manje osjećaju nego ljudi, koji rade duševno. Ipak, u svakom životu imade časova, koje je posvetila i uzdigla priroda ljepotom. A kako ne bi to osjetio svaki upravo u našem kraju, gdje se priroda svojim bujnim vidičima nameće kao silom? Za to sam, evo, namijenio ovo nekoliko redaka razmatranju onoga, što se u duši našoj zbiva, dok gledamo prirodu.

U naravi je našega tjelesnog ustroja, kako je svezan s dušom našom, da ono, što tijelu povoljuje i duši ugada. Na svježem zraku, na vjetrima vrščima gora diše se slobodnije i duša dobiva snažniji razmah. Uči nas prirodomanstvo, da imade plinova, koji nam osobito razblazuju dušu. I taj učinak spada među dojmove prirode, radi kojih će čovjek tražiti vazduh dodir s njome. Ali mi ćemo taj dojam, kolikogod je znamenit za utjecaj prirode na ljudsku dušu, ostaviti po strani; mi ćemo se zadupiti dalje u razmatranje; nas zanima pitanje, kako se doima priroda — recimo — licem u lice ljudske duše.

Vi, koji ste gledali sa „Puškenice“, kako zatizi sunce iz zidina staroga grada, koji ste klicali u duši svojoj: Krause li slike! — vi mi za cijelo ne čete vjerovati, a ja vam kažem: Ljepa priroda naprosto ni

nema! Prije nego li se stanete prepričati sa mnom, pitajte pastira, koji pase stado na najlepšem proplanu Okljeke gore, je li ikada osjetio, da je ondje i ljepe. Ljudi, koji stanuju u najlepšim krajevima, ne polmaju, čemu dolaze oni mnogobrojni stranci u njihov kraj.

Da vam bude lakše vjerovati, zamislite se u časove, kad vam je dušom prolazila tuga: kraj kolikih „ljepota“ prolazili ste onda, a da vas se niješi upravo nikako doimale. Drugi put, prolazeci istim krajem, na svakom ste koraku otkrili nova „ljepota“.

Priroda po sebi nije ni lijepa ni ružna. Treba je promatrati tek o kom u mjetniku, da bude lijepa. Tek malta ljudska čini prirodu lijepom. Mašta ljudska otkriva prirodne ljepote. A kad su otkrite od ljudi ukusa i fantazije, primamit će sugestija hiljade i hiljade, da joj se dive. Priroda krije u sebi tek sredstva, koja nas podražuju da stvaramo slike, koje je već od prije duša naša snabdjevala ljepotom. Jer je jedini izvor ljepote u našoj maštici. Priroda je kadra polaknuti maštici, da stvara ljepotu. Za to je priroda kao jeka: što smo joj dovinuli, ona nam odgovara. U njezinim česmama ogleda se lice naše.

All budući da je priroda sredstvo, koje nas podražuje, da oblikujemo ono, što se krije u našoj maštici, treba da to sredstvo izrabimo. Treba da se zarana priviknemo gledati prirodu umjetničkim očima. To ćemo postignuti gledanjem i slušanjem. Jer mi idemo u prirodu a da kraj otvorenih očiju ne gledamo. Takovi su slijepci ovi pastiri i soljaci na najlepšim alpinistkim točkama. Stanemo li gledati prirodu, vidjet ćemo bezbroj

obička i boja. Naše će oko zamijetiti oblik, od kojih će duša poticivati kao nasmijano dijete. A stanemo li slušati, začut ćemo glasove, koji će zalisti dušu valovima najstajnjih harmonija. S vremenom osjetit ćemo potrebu, da svadje u svijetu tražimo slične užitke, a nikoga ne će biti, tko bi nam ih onako bogato i spremno davao, kao priroda.

Ne bi smjelo biti čovjeka, koji ne bi znao iz ovog nepresahnjivog vrele sreće da crpe. Zanimanjem za prirodu i njezin život trebalo bi, da svi mi obnovimo svoj život, bilo bi nam kao roditeljima, koji s djecom svojom olpočimaju nov život. Mašta naša ispunila bi prirodu ljepotom, od koje bi se ljujala duša naša kao mirisni cvijet na otocima blaženih.

Odje je priroda bogata čarima kao u našem kraju, ona se sama sobom nameće duši ljudskoj. Ona potiče fantaziju na stvaranje lijepih slika. Te slike krije dušu i jačaju je u njezinu poletu. One ju pročišćuju od naplavne i taloga svakidašnjeg rabotanja. A tko od nas vodi tako laki život, da mu te okrijepe ne bi trebalo?

Prirodi dakle treba da podijemo u susret, hoćemo li, da nas se dolma. Ali dosta je da stignemo do polovice puta, ona će nas privući ljubazno k sebi. To su u našem vijeku naobraženi ljudi davno uvidjeli, i nitko, komu je kako moguće, ne propušta prilike, a da ne posveti ovom ulivanju prirode nešta od svoga vremena. Ali dok dolaze drugi k nama, mi smo sami kao oni, koji se čude... a drugi ujepili su dušu na našim izvorima...

Mi ovo lječilište prigodom današnjega nje-
gova otvorenja najsrdačnije pozdravljamo s du-
bokim uvjerenjem, da će ono stvoriti važan pre-
okret u našim lokalnim prilikama na bolje, te
zato u njem gledamo na ljepešu i bolju budućnost,
kad će se znati i u stranom svijetu pravo ocijeniti
ljepeote našega zavičaja i naše domovine, te pri-
znati rad naših sinova i našega naroda. Osn-
ivačima pak i vlasnicima čestitamo na tako usp-
jelom djelu, želeći im najbolji uspjeh, a Samobor
cijeli pozivljemo, da im u svem i svačem ide
na ruku, da se ugleda u ovaj revni rad, pa da
sam već jednoč pokroči energično naprijed.

Lječilišnim pak gostovima kličemo: Dobro
nam došli i zdravi se vraćali iz krasnoga našeg
Samobora!

Izložba.

Dne 16. pr. mj., na uskrsni ponедјeljak, otvorena
je izložba ručnih radova samoborskih diletanata.

Izložbu je otvorila u 9 sati u jutro predsjednica
gospojinskog odbora, mil. gda. Dragica Sova, u na-
zočnosti cijelokupnog gospojinskog odbora i trgovinsko
upravitelja g. Cope.

Moramo iskreno priznati, da se niti u snu nijesmo
nadali, da bi bilo moguće u Samoboru prirediti ovako
uspjelu izložbu.

Već se na prvi pogled opažalo, da je cijelo aran-
gement bio u vrlo vještima rukama, koje su umjele po-
jedine izloške vrlo ukusno grupirati i zgodno poraz-
mjestiti.

Naravski, da najveća hvala za sve to ide naš go-
spojinski odbor, napose pak vrlu njegovu predsjednicu,
koja je sa svojim odbornicama bila neutrudiva, te je
sve zapreke svojom agilnošću svelatela. Samo tako je
mogla da poluci ovako krasan uspjeh.

Na ovoj smo izložbi mogli opaziti, da u nekim iz-
ložitelja imade lijepih talenata, koji bi široj javnosti
ostali nepoznati, te bi možda u svojoj prevelikoj če-
nosti malaksali, jer ne bi našli novih pobuda za svoj
daljni i još uspešniji rad.

Izloženo je bilo preko stotinadeset originalnih slika i
kopija, tridesetak risarija, mnogo raznovrsnih rezbarija,
a najviše prekrasnoga ženskog ručnog rada.

Slike su izložile gospode: K. Reizer, D. Sova, L.
Weize, P. Smidhen i V. Hut; gospodice: S. Felki, K.
Katić, J. Levak, M. Anger; gospoda: N. N., bar. Lepel,
L. Erbežnik, Šimončić, Hrčić, Malzat, Bedenko i Ivan
Hartig.

Druge raznovrsne slikarske radnje izložili su gda.
pl. Tomicić, D. Katić, barunice Lepel itd.

Kao najljepše slikarske radnje isticali su se ove:
„Konji“, „Iz gornjeg kraja“, „Beduini“, „U pusti“, „Raci“,
„Jarebice“, „Cvijeće“, „Ruže“, „Voće“, „Portrait“, „So-
ko“ i „Oltarnik“.

Od crtačkih radnja moramo naoseb pohvaliti do-
tjerane i fino izrađene risarije Fr. Gabrića i Fr. Hrčića.

Uz njihove radnje nalazimo i lijepih stvari od
glica. Z. i Lj. pl. Szentgyörgyi i g. Stj. pl. Orelkovića
mi. Radnje ovoga vrlo darovitog mladog učenika pobu-
dile su također veliki interes, te pokazuju nesumnjivo
krasni talent za slikarsko umijeće.

Raznovrsne rezbarske radnje izložili su: gde. K.
pl. Oberlinner, Dragica Benak, D. Katić; gospoda M.
Lang, M. Šostarić, Šimončić, grof Montekukoli, barun
Allnoch i Erbežnik.

Sve su ove radnje vrlo ukusne, a najčešće se ističu
svojom dotjeranošću okviri g. M. Langa.

Među rezbarske radnje ubrojiti trebamo i izloške g.
Ferde Ivančića.

Njegov „Perkovčev spomenik“ i „Poprsje“ u ve-
like je zanimalo posjetnike izložbe, to više, što se on
samoučio na tako teško polje, i to na originalan
način.

Za materijal je naime uzeo sadru, te je iz nje iz-
rezao likove svojih modela.

Ako ove njegove radnje i nijesu umjetnine, ipak
ima na njima i vrlo dobro izrađeni dijelovi, koji dokazuju
njegov nesumnjivi talent. Svakako bi vrijedno
bito, da se ovaj talent izobraziti.

Najljepših i najdotjeranijih stvari našli se ipak u
ženskom ručnom radu. Možemo u istinu biti zadovoljni,
da u krugu naših samoborskih gospodica nalazimo go-
tove umjetnice u ručnom radu. Mnogi od njihovih izlo-
žaka bili su ures svake izložbe.

Izložile su slijedeće gospode i gospodice:

D. i Lj. Sova, E. Allnoch, Francisc pl., barunice
D. i M. Lepel, S. i L. Felki, E. Hribar, O. Trevišani,
D. i M. Milatović, E. Flešman, P. Smidhen, L. Weize,
Z. i Lj. Szentgyörgyi, Z. pl. Kiepach, Z. i M. Horvat,
G. Bahovec, O. Cizl, M. Cizl, pl. Oberlinner, R. Filipac,
A. Rumenić, D. Filipac, K. Reizer, M. Lang, D. Dragar,
K. i D. Katić, M. Anger, J. Levak, M. Adamek, E. Ecki,
V. pl. Tompa, K. Blažan, V. Huth.

Kao najljepše radnje spominjemo: zavjese, košulje,
sunčobran, jastučice i miltice. Osim toga je izložba još
gda. Nežić vrlo ukusne umjetne rule.

Uopće nas je ova izložba vanredno zadovoljila, pa
gospojinskomu odboru čestitamo na uspjehu i zahva-
ljujemo mu, što nam je priredio tako rijetki užitak.

Izložba je ostala otvorena još 23. o. mj. Toga
dana pohodila je izložbu i školska mladež viših razreda
pod vodstvom svojih učitelja i učiteljica. Izložbom je
polučen čist prihod od 241 K 66 fil. a bilo bi unišlo još
i više, da je bilo vanjskih pohodnika. Od Zagrepčana
n. pr. pohodilo je izložbu tek desetak, makar da je za
to vrijeme došlo u Samobor na stotine izletnika. Pa
ako ih već nije privlačio posebni interes za izložbu, tre-
bali su je pohoditi bar radi njene patriotske svrhe. A
ulaznina je bila tako neznačna! Jedan odlični stručnjak
iz Zagreba pohodivši izložbu izrazio je odboru svoje
iznenadenje i čestitku nad tako krasnim uspjehom, pak
nije mogao pojmiti, da je pohod stranoga općinstva bio
tako slab.

Trud našega požrtvovnog gospojinskog odbora
ima potpunu moralnu zadovoljštinu, a ne manje i ma-
terijalnu, što nas to više veseli, jer je cijela čista dobit
namijenjena u rodoljubnu svrhu. Gospojinski si je odbor
ovom izložbom osvjetlio lice, pak će mu ona za cijelo
ostati milom i ugodnom uspomenom.

uredi po mogućnosti čisto i udobno, te da ih odmah
prijava osim općinskom poglavaru takodjer upravi lje-
čilišta. Upozorujemo nadje svakoga, koji izdaje stan,
da pridošlicu smješta prijava poglavaru, a ovo potonje
umoljavamo, da prijave svom strogozosti traži i da ih
našemu listu saopći, kako bismo mogli voditi točan popis
svih stranaca, te ga u našem listu svaki put objelodaniti.

Kako se svake godine na našem trgu opaža manjak
na živeču, napose na povrću i peradi, to ovim pozivljemo
općinstvo, da se time što više bavi, jer će bez sumnje
moći sve veoma dobro unovčiti. Povrće je u Samoboru
redovito skuplje nego u Zagrebu, te je za Samobor i
njegovu okolicu prava šteta, da se živeč, koji ovisi
samo o marljivosti dobre kućanice, mora izvana importirati. Vrtljastvo je najunosnija grana obradivanja zemlje,
u Samoboru sve dobro uspijeva, te bi bila grjehotra, kad
bi nas u tom tko drugi pretekao.

† Julijana Brivec. Dne 24. pr. mj. preminula je
nakon dugog i teškog bolovanja gdica. Julijana Brivec
u 68. godini svog života.

Učvilenim rodacima naše iskreno saučesće, a po-
kojnici vječni mir!

Kažnjena lakovost. N. Piškorec, seljak iz Male
Gorice, dotjerao je na veliki petak u Samobor svoju
kravicu, da je na sajmu proda. Sreća mu poslužila i on
je dobro proda, pa se zadovoljno vraćao s novcima
kući. Kad je skrenuo mornovačkom cestom, dostigne ga
putem nekaki stranjski „gospon“, pridruži mu se i upusti
s njime u razgovor. Malo potom dostigne ih opet jedan
drugi stranjski „gospon“, i kano da se spotaknuo o
kamen na cesti, zadje se o njih i prošao dalje žurno.
Ali kod toga mu je iz kaputa ispoa oveči budjar, kaki
obično nose trgovci. Nepoznati drug seljakov hitro po-
segne za novčarkom, zaviri u nju i pokaže malo seljaku
naslagane banke. Bile su to kojekakve sreće i vignjete.

„Šta da učinimo s tim novcem? Bili ga odnijeli na
općinu ili bi ga podijelili medu se?“ zapita taj stranjski
„gospon“ seljaka. No čini se, da se i seljaku prohtjelo
tudega blaga, te oni obojica skrenuše s ceste u škarje,
da ondje nesmetani podjele nadjeni novac. Ali tek oni
stigli u škaru, eto već doleti do njih onaj drugi stranjski
„gospon“, pa ljutito navali na seljaka: „Ti si našao
moje novce! Ovamo ih!“ Seljak se branio, da nije on
pobrao njegovu novčarku, nego onaj stranjski „gospon“;
ali neznanac je samo njega krivio i od njega zahtijevao
svoje novce. Napokon da ga uvjeri o svojoj nedjeljnosti,
izvadi seljak svoju novčarku, u kojoj je imao novce od
prodane kravice, pa je pokaže neznanoviču. No to je
ovaj i jedva dočekao: u tren oka istre seljaku nov-
čarku, te ga skupa s njome nestade u škarju. Skoro u isti čas podbrusi i onaj prvi „gospon“ pete, tobože
u potjeru za drugim, pa i njega nestane prije, nego se
od čuda i straha zapanjeni seljak mogao snaci. Bez kra-
vice i bez novaca povrati se sada u Samobor, da se
potuži na iznenadenje, što mu ga spremiše ova dva
„gospona“.

Za Strossmajerov spomenik sabrao je gospo-
jinski odbor u Samoboru, uračunavši i čisti prihod od
priredene izložbe, ukupno 1773 K 84 fil. Za maleni
Samobor to je svakako krasna sveta, te služi na čast
kako darovateljima, tako veoma marnim sabiračicama.

Odlikovanje. Kako čitamo u „Innsbrucker Nach-
richten“ odlikovan je kod velikoga Fechtturnera u Inns-
brucku g. Branko Romanić, c. i k. topnički poručnik
hrvatske topničke divizije u Trentu, za mačovanje na
sabljicu srebrnom kolajnom i počasnom diplomom.

Isti je poručnik boravio godinu dana kod naše
topničke divizije na Mirnovcu, pa se veselimo, da se
opet jedan Hrvat u tudini iskazao.

Cijepljenje boginja obaviti će se u našem ko-
taru ovoga mjeseca. Za Samobor i Gradilišće određeno
je cijepljenje na dan 29. svibnja počevši od 9 sati prije
podne u zgradi pučke škole.

Družbine olovke. Imade vam već godinu dana,
što su došle u promet ove olovke sa znakom „u korist
družbe sv. Cirila i Metoda“ a vrančom nipošto ne za-
ostaju za raznim tudjim ponajviše njemačkim proizvodima.
Nažalost opažamo, da se samo naši trgovci uporno drže
stare tradicije, da je najbolje, što iz Beča i uspće iz ino-
zemstva k nama dolazi, te ne će da vide, kako našim
novcem podupiru naše nepriljedje. Naši trgovci trebali
bi da budu bar donekle došljedni kod gospa „Svoj k svom“,
pa da se toga drže ne samo kad oni še posebno naprav-
iti, nego da si budu svijesni toga načela i kad im u
dučan dođe koji tudjinac-putnik nezaujeći ili hotimice
ignoriraju — često i preziru — naš jezik. Družbine olovke
proizvodi jedna česka tvornica, kojoj je uspijelo u Češkoj
istisknuti vrančom svojih proizvoda posve njenate pro-
izvode, hrvatskim trgovcima salje hrvatske račune i hr-
vatski dopisuje, glavni zastupnik, koji prima narudžbe
je naš domaći trgovac. Dajmo dakle prednost uz istu
vranču onomu, koji je a nama, s našim narodom likeno
osjeća i uz to podupire svojim radom i proizvodima našu
dučnu narodsku družbu.

Apatovacka kiselica i drahla sv. Cirila i
Metoda. Dorvolom drahla sv. Cirila i Metoda za istu
imade upraviteljovo vrelo Apatovacke kiselice u Zagrebu
sključivo pravo raspodjeliti pod markom drahla Apat-
ovacku mineralnu, stolnu i ljevkovitu vodu. Od prodajne
vrijednosti sveukupno Apatovacke kiselice raspodjeliti će
stanoviti ugovorenim posti drahla sv. Cirila i Metoda, pa
kako je to domaće poduzeće odlikovano došao na raz-
nim izložbama sa ukupno 15 zlatnih i srebrnih medalja,
a na prijedlog medicinskih autoriteta i kemičko-anali-

Domaće vijesti.

Uskrsni blagdan. Kroz uskrsne blagdane po-
sjetilo je naš Samobor mnogo zagrebačkih izletnika.

Po ubavom Aninu perivoju vrvilo je ljudstvo
sve od jutra do kasne večeri, uživajući u probudenoj
prirodi.

Prvi je dan uskrsa palo dosta kiša, koju su brižni
gospodari s čeznućem čekali, a nekoliko je puta i grom
udario, među ostalim u Samoboru je udario u jabljan
kod škole, te ga malo rasparao, pak u munjovod jedne
kuće. Drugi je dan opet osvanuo vedar i primario još
više izletnika, koji su se ugodno pozabavili kod „Kralje-
lice prirode“ i susjednih gostionica.

Nada „Jeka“ pružila je svojim skladnim pjevanjem
općinstvu ugodan užitak, a i mlada je samoborska glazba
svojim prvim nastupom doprinijela općem veselju.

Izbor narodnoga zastupnika za kotar samo-
borsk obaviti će se dne 4. svibnja od 9—12 pr. p. u
zgradi kotar. oblasti u Samoboru. Izborom će upravljati
kot. upravitelj g. A. Šenoa.

Jubilej dr. Ivana Hoča. O Uskrsu slavio je
dr. Ivan Hoč, upravitelj ženskoga liceja u Zagrebu,
30-godišnjicu svoga revnog službovanja. Tim je povo-
dom primio svečar svu silu usmenih i pismenih čestit-
aka. Najsrdačnije ga je pozdravio sam ženski licej, ko-
jemu je preko 10 godina uzornim upraviteljem.

Kako je g. dr. Ivan Hoč naše gore list, kojim se
mi vazda ponosimo, to mu i mi ovim putem u ime
njegova zavičaja najsrdačnije čestitamo vruće želeći, da
ga Bog još mnogo godina uzdrži čila i zdrava na korist
i čast hrv. prosvjeti, za koju je on dosada 30 godina
neumorno i zanosno radio, a na ponos našem Samo-
boru!

Promjena u učiteljstvu. Odica Ljubica Kovacićeva, namjesna učiteljica u Stupniku, premje-
štena je u Vugrovac, a Marija Đurićeva pridijeljena
je kao namjesna učiteljica pučkoj školi u Stupniku.

Ustoličenje. Na Markovo t. j. 25. travnja bio je
svečanim načinom ustoličen novoizabrani župnik sv.
Marka u Zagrebu, g. Petar Mrzljak rodom Samoborac.
Svečana misa bila je u 10 sati pr. podne, a svečani
banket za 150 osoba kod „Cara austrijskoga“. Pohod-
nicima pučke kuhinje dao je g. Mrzljak na taj dan pe-
čenje na svoj račun.

† Betika Kompare. Vrijednog načeg sugradanina,
g. Josipa Kompare, i njegovu brojnu obitelj snali je
opet velika žalost smrću njegove kćerke Betike. Poko-
jnica je preminula dne 22. travnja nakon teške i duge
bolesti u 35. godini svog života.

Vrijednoj ovoj obitelji s naše strane najiskrenije
saucisce, a pokojnici vječni mir!

Svetograde. Saznajemo, da je u župnoj crkvi
sv. Anastazije ukradeno jedno raspolo kod oltara sv.
Josipa. Nad ovako drskom kradom mora se u istinu
ravniti! Tko je ovo svet

zavoda u Beču i Zagrebu proglašena je po vis. hrv.-slav.-dalm. zem. vlasti mineralno ljevkovitom vodom: to se je posudjalo nadati, da ne će diljem naše domovine biti kruće, koja se će jedino Apatovačku kiselicu kao slično i mineralno-ljevkovo piće trošiti, te joj dati prednost pred ostalim stranim vodama. Na taj način potičemo često i družbu sv. Cirila i Metoda, koja će od tega domaćeg poduzeća imati koristi. — Zahvaljujmo stoga svakog je Apatovačku kiselicu.

x Gospodin dr. Lavoslav Winternitz osvjeđočio se uslijed istraživa, što si ga je sabrao za vrijeme pod njegovom upravom stojecog za dijetnim lječenjem spojenog lječnika s vodom, da se za one, što iz bud kojeg razloga se smiju da uzivaju zrnatu kavu, treba pronaći sredstvo, koje će i s ukusom biti slične kavi, nego što su nadomješana sredstva kave, što ih nazazimo danas u trgovini.

Svoje mišljenje, na koji bi se način imalo priugotoviti takođe sredstvo, koje bi u istom nadomješalo kavu, uslijedio je stručnjak i ugledna tvrtka Hinko Francka sinovi, koja je na temelju toga počela da priugotavlja specijalnu vrstu (nazvanu Hydro ili hydropatičku kavu). Unatoč toga, što je posve prosta od bolestina, ima ona ipak začudno kavi sličan ukus, tako, da će već nakon prvog pokusa preobbiti svakog ljubitelja kave za taj specijalitet.

Dobije se u svakoj trgovini špeceraja, delikatesa i drugog.

Društvene vijesti.

Glavna skupština dobrovoljnog vatrogasnog društva. Budući da će se na Florijanovo otvarati u Seminaru izbor narodnoga zastupača, održat će se godišnja glavna skupština samoborskoga dobrovoljnoga vatrogasnoga društva u nedjelju 6. svibnja u 11 sati s ovim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednikov. 2. Čitanje zapisnika pošljednje glavne skupštine. 3. Izvještaj vježbeničara o stanju vatrogasnog društva. 4. Izvještaj blagajnika. 5. Prijedlozi. 6. Izbor vojnike i časnika.

Ovomu su društvu pristupili kao podupirajući članovi: gg. Gustav Huth, Dragutin Černovský, Božić Božidar i dr. Juratović.

Prosvjeta.

Bogumil Toni: „Jagode“. Primili smo ovu novo opremljenu knjižicu našeg domaćeg učitelja, gosp. Bogumila Tona, u kojoj ima do 50 lijepih pjesmica, napisanih hrvatskoj školskoj mlađadi.

Izvrsna kava

čaj, čokolada, kakao te slatko i kiselno mlijeko dobiva se svakoga dana kod

Melaniće Wuja,
Suhodol, taj hydropatički zavoda.

Mlijeko litra 5 nč.
(10 filira) dobija se kod Melaniće
Wuja, Suhodol.

poslovodju
za poduzeća u Bregani za trgovinu
hydropatičkom robom i gastronomiju.
E. Presečky.

Javna zaklada.
Društvo za poduzetnicu u Bregani za trgovinu
hydropatičkom robom i gastronomiju.
E. Presečky.

Knjižica ima 70 stranica u formatu šesnaestine arka. — Naslovnu je sliku ukusno izradio poznati vještak g. Ivan Hartig. — „Jagode“ su izdane nakladom potpisane knjižnice M. F. Strmecki, a tiskane su u samoborskoj tiskari S. Šeka.

Lijepa ova knjižica odlikuje se čistim i pravilnim jezikom, pjesmice su isjevane lakim i ugodnim slogom a čuvenstvom ječnjim i toplim, te će milo djelovati svojom njeholjku na nevinu mlada srca.

G. Bogumil Toni poznat je već od 10 godina kao marljiv i vrstan radnik na omiljenoj literaturi, pa kad spomenemo, da su u ovoj knjižici sve same izabrane pjesmice, mislimo, da se ta knjižica već sama sobom toliko preporučuje, da je vrijedno, da je svaki dobar roditelj nabavi svojoj djeci za ugodnu duševnu zabavu.

Sva autorska prava pridržana.

Hrvatski narodni vezovi.

Pile Jelica Belovićeva.

Otvorene „zavese“ (vezovi dalmatinski) veoma su ukusne, a imade ih 12 jednostavnih na broju, dok ostale nose zasebna vrlo karakteristična imena. Čula sam ih od vrele dalmatinske vezije B. pa ih evo iznosim, da im se spomen sačuva. Najlepše su zavese sa zvjezdicama ili sa žrnike ili sa pečice posipanic.

A evo ih i ostalih svih po redu: 13. Pečki ne po po se ih na lovovaci izmet. 14. Sa dva izmeta na krvajive i pratiće. 15. Otvoreni prstići. 16. Otvoreni prstići na peljalice „trič vez“ (za dijete to vezu.) 17. Šuplji prstići ili čempresici ili na jagodice. 18. Kadipača ili kadifača. 19. Na velike pećice.

Zatvorene zavese jesu takodjer lijepo. Evo nazivlja:

1. Zatvorene na pečice. 2. Zatvorena na sključice. 3. Zatvorena na male sključice, drite ili nazvane „duplača“. 4. Zatvorena na velike pećice sa dva izmeta ili miljanški izmet ili na brazdice. 5. Zatvoreni pečki ili lovovski izmet. 6. Zatvoreni na pećice, nazvan „na orlove“. 7. Zatvoreni prstići (za udovicu to vezu). 8. Zatvoreni drugi prstići. 9. Zatvoreni cvijeci na štapke. 10. Zatvoreni na cvjeturice bez izmeta. 11. Na Bičke ili na okoline bez izmeta ili na kolačice.

Rukavski se vezovi mogu takodjer svrstati u nekoliko skupina, kao: na zvrkove ili zavrtače, velika kosjerača, mala kosjerača s jednim zupkom, sa pôzupka.

Rukava ima otvorenih i zatvorenih. Otvoreni su ovi: 1. Nistički ili na kokotice ili na male zupke. Male zupke odlikuju se velikom ornamentalom obilnošću. Steta, što nijesu svi ti krasni motivi za dalmatinske vezove iskupljeni u štampan albumu. To bi trebalo. Vezovi sa rukava

zovu se još i „ludi“ ili siromašni, ili bez punjenica, ili sa pôzupka ili na kitice. Sve je ovo prva vrsta. 2. Sa jednim zupkom. 3. S malom kosjeračom ili kosjeranom sa tri punjenice. 4. S jednim cvijetkom, sa dvije punjenice, na oči ili sa 3 zupka. 5. S vilicama ili sa pô kosjerača ili kosjerače sa 3 oka. 6. Na žmirice. 7. Sa 6 punjenica ili sa 3 zupka. 8. S velikom ili svom kosjeračom sa 4 zupka. 9. Sa 3 cvijetka. 10. Sa sitnim ježićima ili sa 15 punjenica ili na zvjezdice ili pokala-zupci. 11. Mali zvrkovi ili zavrtači sa lijepim zupkom. 12. Mali zvrkovi s ključicama ili sa pô zvrkova. 13. Zvrkovi ili zavrtači s malim cvijecima. 14. Zvrkovi s velikim cvijecima. 15. Veliki zvrkovi ili velika kosjerača. 16. Potpuni zvrkovi.

Svi gore pomenuti rukavi mogu se zatvoriti osim potpunih zvrkova i rukava sa „sitnim ježićima“, ili onih sa 15 punjenica itd., ali zato imaju rukavi od udovice, i rukavi po po se sa srecem ili jezikom zatvorenim.

„Pruci“ se zove onaj dio rukava, koji ostaje između donjega dijela rukava i privezica ili primeca. To je također fina vrsta vezu! Treba da i šira pubika, naime inteligentni slojevi naroda pokazuju veće i intimnije razumevanje za to naše narodno blago. Treba da naše dalmatinske gospode i gospodice iznesu više srca za narodne vezove.

One se ne zanimaju dovoljno i svestrano za ono, što je naše; one omaložavaju svoje, a dragi im je kititi i kinduriti se tudim perjem, tudim cifrarijama bez soka i smoka. I za to ih stiže prijekor, da su zanemarile važno područje umjetničke produkcije, — područje, koje im kud i kamo više dolikuje, nego i koje drugo. Tu neka je mjesto njihovoj ambiciji i emancipaciji. Neka se emancipiraju od tudinštine, od tudiških stilova i dekoracija, a neka prigrie ono, što je čisto naše. Tu neka je njihov modernitet, a i njihovo rodoljublje, a ne samo u zvučnim frazama i u praznim riječima. U koje dame nema zdravog shvaćanja za umjetničku stranu naših vezova, ta neka si ne umišlja, da je naobrazena. U njezinoj je naobrazbi velika jama.

Naša je vezila važan faktor na širokom polju dekorativne umjetnosti i tekstilne industrije. A ova potonja je opet golemo polje rada i privrede s obilnim granama na sve kraje. Pa ako se to polje pametno i revno obrađuje, onda će se dići i narodno blagostanje. Ljubiti i postovati narodne vezove dična je, dakle, rodoljubna dužnost svake Hrvatice i Srpske.

Proučavajmo pomno narodne naše vezove, dosele smo to premalo činili!

Hydro Prepručeno po Hydro Dr. med. Lao. Winternitzu,

Učinkujuće sprostavljačko sredstvo Štana Šencku Kauer kod Beča
tehnologija tvrtke L. brečkog društva za lečenje po prirodi u Beču.

„Hydropatički“ pridodatak za kavu, ali i kao
odjedena vaša gotova za kuhanje, snažnija je, bogatija
bojom, akutnija i ima puniji teš ugođaj i jačam.

Hinko Francka sinovi u Linzu /D.
Praudibice, Komisarija, Belišće, Zagreb.

Gospodarstvo.

Godišnji sajam. Na godišnji sajam na veliki petak, 13. travnja, dotjerano je bilo 923 komada rogalog blaga i 196 komada svinja; sajam je bio vrlo živahan, jer su došli strani kupci. U trgovinoj opć. klaonici počkano je od 15. ožujka do 15. travnja 98 komada rogalog blaga, 129 komada telića, 75 komada svinja, 8 janjaca i 9 odojaka.

Zemaljska izložba stoke ltd. Da se dade našim gospodarima što povoljnija prilika za sudjelovanje na ovoj izložbi, podijeljene su za isloške, odredene za nju, posebne tarifalne pogodnosti. Za predmete, koji će se stati na izložbu, platit će se vozarina samo do Zagreba, dok se za put natrag neće imati platiti nikakova pristojba. Stoka pak, bilo ma koje vrste, platit će onu minimalnu tarifalnu pristojbu, koja se plaća za rasplodnu stoku. Time je omogućeno najširim krugovima našeg naroda, da sudjeluju na izložbi. Zanimanje izvanskih gospodarstvenih strojeva za tu izložbu tako je veliko, da će se prostor, koji je bio prvo bitno određen za strojeve, morati proširiti.

Rok za prijavu izložbenih predmeta produljen je do konca travnja.

Nema sumnje, da će ova izložba biti u svakom pravcu veoma zanimljiva. Ali povjerenik vladin pobrinuo se, da izložba ne bude samo zabavna, nego i poučna. U tu svrhu držat će stručnjaci kr. zem. vlade, gospodarskih zavoda i nekih većih gospodarstava cito niz predavanja, spojenih s demonstracijama. Program ovih predavanja obuhvatat će sve grane gospodarstvene privrede, a objelodanit će se naskoro. Koliko su ovakova poučna predavanja s demonstracijama korisna i našemu narodu potrebna, o tome smo već jednom prilikom natuknuli u našem listu. Poželjno bi bilo, da kod tih predavanja

budu nazočne sve gospodarske podružnice sa što većim brojem svojih članova.

Veoma zanimljiva bit će zbirka po gospodarstvo korisnih i štetnih ptica, koju će izložiti nova ornitološka centrala uz razne ostale važne podatke, kao što je u prvom redu hrana, koju razne ptice troše. Izložit će se nadalje u znatnom broju akvarija i žive ribe, te razni drugi zanimljivi izložci domaćega ribarstva.

Kako je nadalje određeno, bit će na izložbi predočen i rad nastavnih zavoda gospodarske struke, kao što su više gospodarsko učilište u Križevcima, ratarnice, potkovačke škole i dr. A i narodno gospodarstveni strukovni odsjek kr. zemaljske vlade izložit će u posebnom paviljonu razne objekte i nacrte gospodarstvene naravi. Na izložbenom prostoru radnje lijepo napreduju, pa će zemljoradnje doskora biti dovršene, tako da će se onda moći pristupiti detaljnoj izradbi prostora u izložbeno svrhe.

Sada su već zasadene krasne voćke raznih vrsta i oblika sa zemaljskog dobra Božjakovina, vlastelinstva Kutjeva, zem. gospodarskih zavoda, kaznione u Mitrovici itd.

Kako se iz svega ovoga vidi, nastoji se u svakom pogledu, da izložba bude potpuna slika našega gospodarstvenoga napretka.

Gusjenice na lozi pojatile su se ove godine u većem broju, pa zadaju vinogradarima mnogo brige i posla. Ponajprije su opažene male gusjenice, koje se zvlače u pupove, te izjedaju njegove najplenumitije česti. Naravski, da takav pup više ne potjera, a samo sičušna rupica odaje nam, da ga je uništila gusjenica. Nešto kasnije pojavila se opet dobro već poznata gusjenica „korak“, koja obilazi po pupovima, kada su već izbili, te brsti po njima. Makar je velika dva do tri centimetra, ipak ju je teško opaziti, jer boju svoga tijela prilagodi boji trsove kore, pak je i vješt otkrije vrolo teško opaziti. Protiv

ove gusjenice nema boljega sredstva, nego je često i pažljivo sabiranje.

Bikovi, krave i junice u rasplodne svrhe. Kr. hr.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove, kani s obzirom na mnoge u tom smjeru podnesene joj želje u svibnju t. g. nabaviti bikove, krave i brede junice simentalske pasmine u Badenskoj i Švicarskoj u svrhu, da ih ustupi domaćim gospodarima. Životinje dopremiće se na zemaljsko dobro Božjakovinu, te će se ondje dražbovati uz isključnu cijenu od 300 K., ispod koje se životinje ne prodaju, jer u postojbinu svojoj stoe 500 K i više. Dostalac obavezan je životinje u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji upotrebiti u rasplodne svrhe. Preporučuje se onima, koji sebi tim putem nabaviti cistokrvnu rasplodnu stoku, da to jave narodno-gospodarskomu odsjeku kr. zem. vlade. Iz te prijave po njih ne nastaje nikakova obveza, ali će uz jednakou ponude imati prednost pred nepredbilježenim gospodarima.

Javna zahvala.

P. n. gospodama i gospodi, koji su mi prigodom smrti moje nezaboravne sestre izrazili sačut ili je sproveli do hladna groba, izričem najdublju hvalu.

Jelisava Brivec.

Svoj k svomu — Samoborac k Samoboru!

• Josip Kosić •

trgovina svježega i sušenog mesa na veliko i malo
Zenica — Bosna.

Brzojavke: Kosić, Zenica.

Preporučujem svojim veoma cijenjenim zemljacima svoju moderno uređenu trgovinu mesnate robe svake vrste, napose pak prodajem: paprenu i stolnu slaninu i trbušinu, hamburšku slaninu za zajtrak, smotanu butinu i pleće, rebaricu i zarebicu, mnogovrsne kobasice, kao: djevenice od smotane butine, pariske i ekstra kobasice, prave krakovske i poljske slaninske kobasice, milanske kobasice, sardeljače, džigernjače, krvavice, onda cervelat, mortadello, gofske, braunšvajske, oderberške i kranjske kobasice, češnjovke i pečenice, tiroške „landjäger“, frankfurtske i najstadske, kobasice ježenjače, i „presswurst“; nadalje paštete od jetre i drugih umetaka, nadjevane svinjske glave i noge i dr.

Roba vazda svježa i najbolja.

Cijene najniže!

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena

ljekovitom vodom rudnicom.

Apatovačka kiselica

Naravno alkaličko-muriatična litajska kiselica.
Najbolje stolno piće. — Ljekovita voda.

Nagradiena sa 15 zlatnih kolajna.

Od prvih liječničkih autoriteta preporučena te prokušano, izvršno i nenakrlijivo sredstvo

Oglasito sredstvo kod svih bolesti probavnih organa i gykljana, proti ulozima i reumi, kod želudičnog, plućnog, crijevnog i svih drugih katara, protiv hemoroida, kod bolesti bubrega, mješuha, hamanca, željezne bolesti, zrnatih i nateknih jetara. Prokušano, izvršno i nenakrlijivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Upraviteljstvo vrela

apatovačke kiselice,
Zagreb, Ilos broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Hydropatičko lječilište u Samoboru

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom gorskom kraju, na podnožju okičke gore.

Način lječenja. Kompletno i najnovije uređaj za hydro- i elektro-therapiju sa hydro-električnim kupeljima. Kupelji s ugljično-kiselino, vlačim užduhno, parne kupelji, medicinalne kupelji i lječenje sangom; missa gym nastika, terrainkura, knipovanje, sunčanje i zračenje.

Liječe se: Bolesti živčanog sustava: neurasthenija, hysterija, hypochondrija, neuralgija, migraena, chorea, bezsimici, kljenuti, svečolike bolesti centralnog živčanog sustava, napose kičme (izuzev duševne bolesti). Bolesti disnih, akutni i chronički bronchijalni katarrh, katarrhi dušnika i grkljana, bolesti nosa i porebreice, asthma i emphysem.

Nadlje: neuređeno izpraznjivanje, haemorrhoidi, chronički proljevi, nervozna dyopepsija, slabokrvnost, blješta, tustilo, diabetes mellitus, ulozi, rheumatizam, griješke srca i arterioschrosa; bolesti žasnje: nearelična menstruacija, bijeli cvjet, upalj i protnje položaja maternice.

Stanovi i opskrba uređeni su u posebnom pensionu s najvećim komfortom, te sa svim uobičajnostima. Postoji obična, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brzojav i telefonska stanica.

Potanje obavijesti daje „Uprava lječilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

Tko pošalje ???

poštom unaprijed
5 K 40 filira,

dobije franko u kuću slijedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme
nečuvano jeftino!

1. Frey: „Pomorska bitka“. 2. Bogović: „Crna kraljica“. 3. Tomić: „Pripovijesti“. 4. „...“: „Život kraljice Jelisave“. 5. Širok: „Brat i sestra“. 6. „...“: „Dosta jedan je Bog“. 7. Milatov: „Život hajduka Udmurca“. 8. Pastorek: „Rusko-japanski rat“. 9. „...“: „Pustolovine Petrice Kerempuhia“. 10. S. K.: „Spomen-pjesme“. 11. Pular: „Obretar Jelacic“. 12. „...“: „Dvostruko smrćstvo“. 13. Širok: „Devet izvornih pripovijesti“. 14. Širok: „Slikova djeca“. 15. „...“: „Vojničke slike“. 16. Pular: „Seljačke pjesme“. 17. Stanković: „Bartek pobijedi“ (novi). 18. Verne: „Doktor Oks“. 19. Grigorović: „Plitnik“. 20. Tomić: „Crlice“.

Tko šalje poštom unaprijed K 3-20, dobije 30 štampanih predmeta za zavara u ugodnom društvu.

Tko šalje unaprijed K 1-20, dobije „Zlatne ribice“, galeriju slika (uzivo oskršli).

Novce molim unaprijed slati knjižari i papirnici

Ferdo Strmeški ml.

Frankopanska ulica br. 2. — ZAGREB. — Frankopanska ulica br. 2.

dobiva franko u kuću slijedećih 40 knjiga.

Samo kratko vrijeme.

1. Ljubić: „Matiča Osbeck“. 2. Devide: „Latini harcer“. 3. Tomić: „Crlice“. 4. Mark Tyain: „Zvuci iz Amerike“. 5. Nišić: „Vražja deti“. 6. Strok: „Spajaju pripovješta“. 7. „Dosta jedan je Bog“. 8. Hoffman: „Svako je svoje stice krovac“ (novi). 9. Pular: „Obretar Jelacic“. 10. Stanković: „Barbat poslovnički“ (novi). 11. „Život kraljice Jelisave“. 12. Širok: „Pomorski rat“. 13. S. K.: „Spomen-pjesme“. 14. Čakljković: „Škalabeb u kući na sedam tornjeva“. 15. „Pustolovine Petrice Kerempuhia“. 16. Frey: „Na bijegu“. 17. Stanković: „Pustnik“. 18. Širok: „Devet izvornih pripovijesti“. 19. Širok: „Slikova djeca“. 20. Stanković: „Ritoni“. 21. Širok: „Sliku dječje literice“. 22. Pastorek: „Pustro pjesnički“. 23. Milatov: „Život hajduka Udmurca“. 24. Pular: „Seljačke slike“. 25. Bartek: „Zgodbe i putovanja Stanley-a“. 27. Kostić: „Novice i novelite“. 28. Grigorović: „Plitnik“. 29—30. Hrančić: „Vječne pripovijesti, romane i pjesme“ (12 knjiga).

Svoj k svomu!

Trgovina i naklada umjetnina

Josip Kaplan

Zagreb, Duga ul. 12, Telef. 245.

Svoj k svomu!

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih **svetih i svjetskih uljenih slika** i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i ocjeloreza, akvarela, zrcala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. **Zidnih satova i ura- njihalica.** Kiparsko-pozlatarska i staklastarska radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom.

Portreti i umjetna slikarija. Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici badava i franko.

Ilustrovani cjenici badava i franko.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečky-a.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečky)

nalazi se u čarobnom Anin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepnu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorski uzduh prija grudim i podaje krepko zdravlje.

U gostonici se toči za okrepu gostiju:

izvrsno domaće vino

iz vlastitih vinograda, kao i

svježe ožujsko pivo,

dobiju se sve vrste

toplih i hladnih jela

kao i sir Emmentalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojatz, tepoželji** i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći nazave usmeno, a strani pismeno u Smidhenovoj ulici broj 4.

Zahtijevajte samo
Volaniju
lužinu.

Najveći uspjeh sadašnosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsajniji uspjeh i zadovoljstvo.

Ne kupujte,
ako nije
mojim imenom
providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonice, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: pranje bez sapuna, sode, pepela i ine primjece, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.

Prištrednja na vremenu.	Zašto? jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Prištrednja na trošku.	Zašto? prije su bile potrebne 2 pralje, a sada jedna.
Prištrednja na gorivu.	Zašto? jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Prištrednja na rublju.	Zašto? jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Prištrednja na novcu.	Zašto? kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitala su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskušna moć Lužine: raskušuje rublje od zaraznih bolesti, uništaje bacile kolere, pošaline, tifusa i spora, bedrenice (Miltbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uredja ili sprava. Paziti valja na palvorine i jamčim samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot provđen **mojim imenom**. Narudžbe prima i obavlja **samo** uz pouzeće.

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanducima po 25 kg.; no da se može svakog o dobroti lužine osvje- dočiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol kg. po K 2:80 uz pouzeće sa naputkom. — Trgovci uživaju primjereni popust.

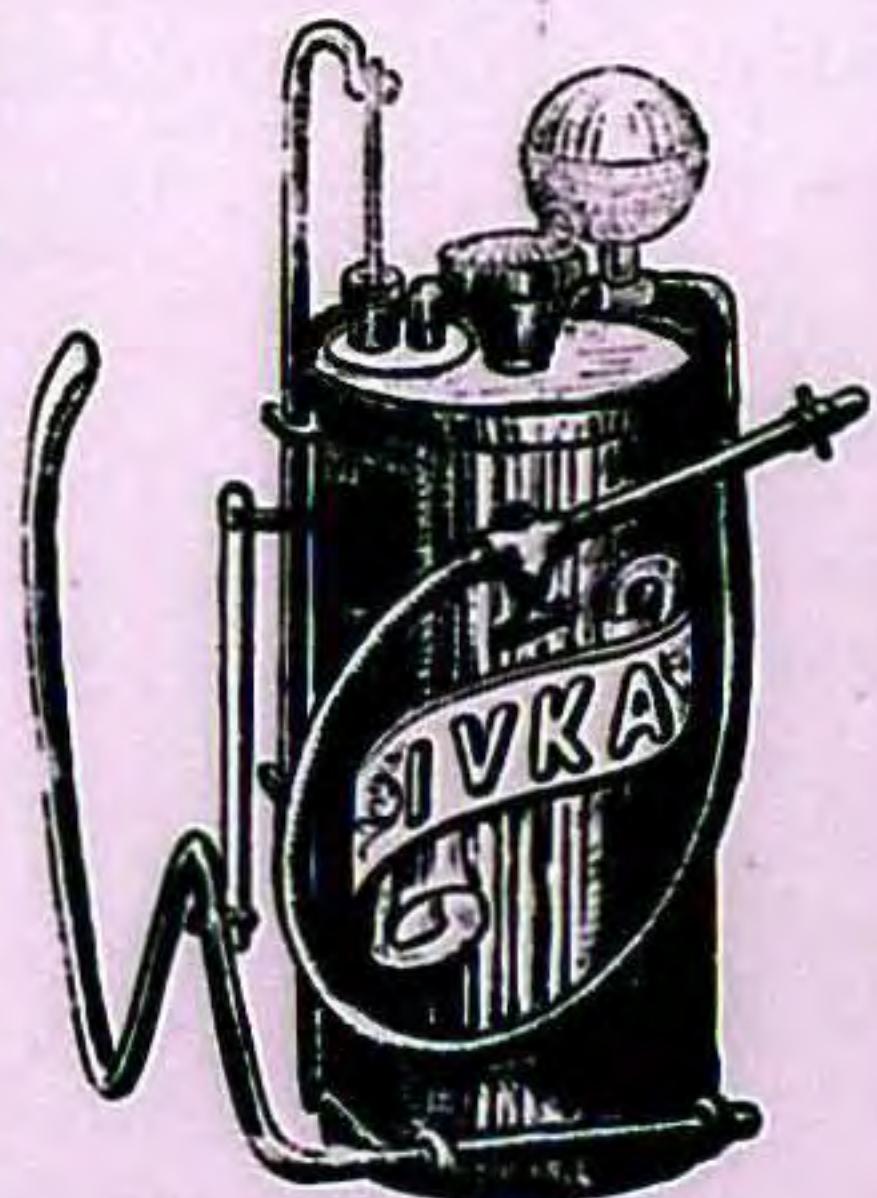
■■■ U Samoboru dobije se samo kod E. Presečky-a. ■■■

Glavni savez tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

ZAGREB.

P. n.

Već sada nam je moguće, da svim posjednicima, gospodarima i vlastelinima pružimo

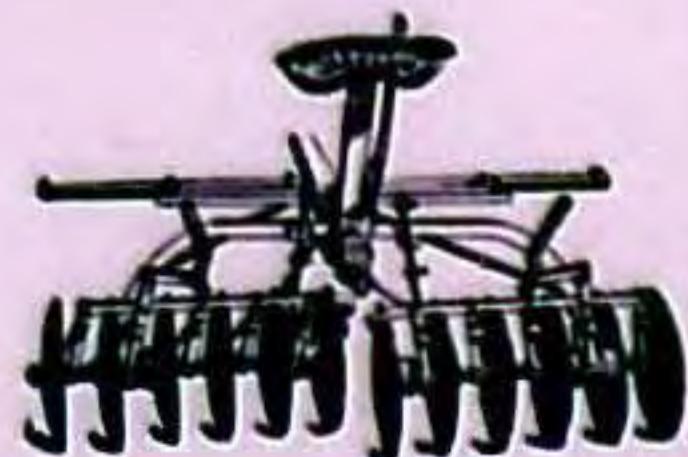
zajamčeno izkušane gospodarske strojeve,

jedino samo iz tvornica **prvoga reda** uz potpuno umjerene cijene i brzu dobavu.

Upozorujemo p. n., da svrate osobitu pažnju na to, da se je naš savez organizovao **nagonom za korist hrvatskoga naroda**, te da udovolji davno očekivanim potrebama domaćeg gospodarstva i industrije.

Već danas stoji na našem ovdješnjem skidštu preko **hiljadu** raznih gospodarskih strojeva, te svakom kupcu stoji prilika, da se osvijedoči o

solidnoj gradnji i savršenoj konstrukciji strojeva.

Osvrnuv se i na prijašnje oglase u ovom listu, ponovo ist-čemo, da nam **financijalna snaga** naših odličnih tvornica omogućuje **uspješnu borbu sa svakom konkurencijom**.

Naše objave nijesu samo puka obećanja, već istinski rad i nastojanje, da pribavimo našemu poduzeću častan glas.

Mi jamčimo za naše strojeve jednu godinu dana, postavljamo ih u posao i izašljemo svake godine u proljeću našeg montera, da izvidi i ispita, dali su strojevi kod nas nabavljeni u potpunom redu, a sve to posve **besplatno**. Molimo za Vaše vrijedno podupiranje.

S veleštovanjem

Glavni savez

tvornicâ strojeva za gospodarstvo i industriju

Preradovljev trg. Zagreb. Preradovljev trg.

Brzojavi: Stöger, Zagreb.

Telefon br. 76.

Telefon br. 76.